

Monitoring

Diergezondheid

Rundvee

Hoofdpunten Rapportage Eerste kwartaal 2014

Bijzonderheden

Bloedneuzen bij een hoog percentage koeien op drie melkveebedrijven

GD-Veekijker kreeg vanaf dec. 2013 tot febr. 2014 drie meldingen van twee dierenartsenpraktijken over hoogproductieve melkveebedrijven (BSK's 50 – 54) waar 20 – 90% van de melkkoeien beiderzijdse neusuitvloeiing had met bloedbijmenging. Opvallend was dat het beeld niet gepaard ging met andere ziekteverschijnselen (geen koorts, melkproductiedaling, hoesten en/of niezen). Differentiaal diagnostisch kan worden gedacht aan IBR, andere luchtweginfecties, longworm, pensverzuuring, irritatie van de slijmvliezen door klimaat, stof of schimmelsporen. Bij de onderzoeken op IBR virus in neusswabs werd op de bedrijven geen IBR-virus aangetoond. Op één bedrijf was de mestkelder gaan schuimen tot boven de roosters wat mogelijk irritatie van de slijmvliezen kan hebben veroorzaakt, op de andere bedrijven werd door de betreffende practicus geen risicofactor gevonden. De problemen verdwenen na enkele

dagen spontaan. Ondanks dat er geen duidelijke oorzaken zijn gevonden, lijkt irritatie van het neusslijmvlies het meest waarschijnlijk.

Meer meldingen van jongvee met beeld van bovine respiratory syndrome

Uit de resultaten maandelijkse pathologie syndroomsurveillance van januari 2014 kwam naar voren dat er meer kalveren pathologisch waren onderzocht waarbij de diagnose pinkengriep werd vastgesteld. Ook de GD-Veekijker kreeg in het eerste kwartaal meer vragen over luchtwegproblemen met soms verhoogde uitval bij jongvee. Dit is opvallend omdat klinische beelden, passend bij pinkengriep, meestal gemeld worden aan het begin van de stalperiode (grote groepen dieren van verschillende leeftijden die op stal komen en in herfst wisselend klimaat). Ondanks dat de periode waarin pinkengriep optrad verlengd was, is het ziektebeeld niet veranderd. Mogelijk dat de zachte, herfstachtige winter een rol heeft gespeeld.

Kort Nieuws

- BVD: 33% van de melkveebedrijven is BVD virus vrij of BVD tankmelk onverdacht.
- Paratbc: 75% van de melkveebedrijven heeft status A.
- Salmonella: Meer gunstige uitslagen via tankmelkonderzoek bij Qlip (93,3%). Tevens minder besmettingen bij GD aangetoond (478 UBN's) ten opzichte van voorgaand kwartaal en dezelfde periode 2013.
- IBR: iets meer neusswabs ingestuurd in vergelijking met zelfde kwartaal 2013 (73 i.p.v. 68), 16% IBR veldvirus aangetoond.
- Leptospirose: twee tankmelkomslagen door contact met / aankoop van buitenlands vee.
- 50% van de zoogkoeienbedrijven heeft met leverbot besmette dieren. Mogelijk omdat deze bedrijven hun dieren vaker in natuurgebieden en op minder ontwaterde percelen hebben grazen.

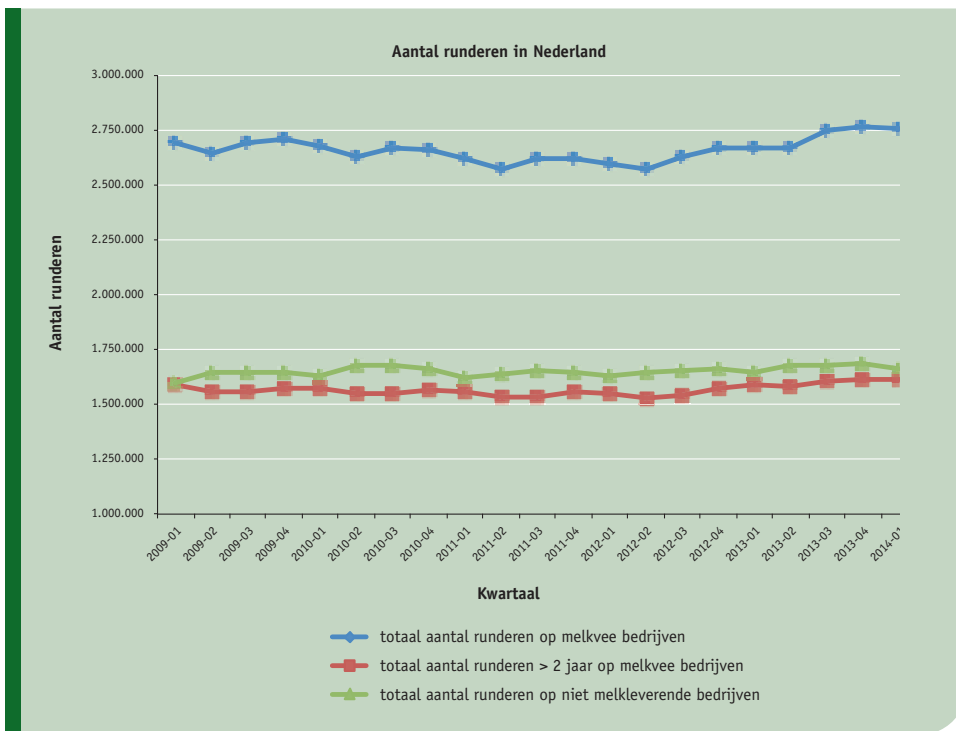
De informatie die in de monitoring wordt gebruikt, wordt op verschillende manieren verzameld. Hierbij ligt het initiatief gedeeltelijk bij dierenartsen en veehouders en gedeeltelijk bij de GD. De informatie wordt integraal geïnterpreteerd om de doelstellingen van de monitoring, het snel signaleren van diergezondheidsproblemen enerzijds en het volgen van meer algemene trends en ontwikkelingen anderzijds, te bereiken. Het ministerie van EZ, PVV en PZ geven financiële ondersteuning aan de monitoring.

Runder demografie

Melkveebedrijven: Nederland had op 1 maart 2014 volgens de GD-gegevens 17.003 melkveebedrijven waar dieren aanwezig waren (38 bedrijven minder ten opzichte van 1 januari 2014). Een gemiddeld Nederlands melkveebedrijf had in het eerste kwartaal 95 dieren ouder dan 2 jaar. 10.5% van de melkveebedrijven had een vaste relatie met een jongvee opfokker.

Niet-melkleverende bedrijven: Nederland had op 1 maart 2014 20.853 niet-melkleverende bedrijven waar dieren aanwezig waren (27 bedrijven minder ten opzichte van 1 januari 2014).

Data-analyse:

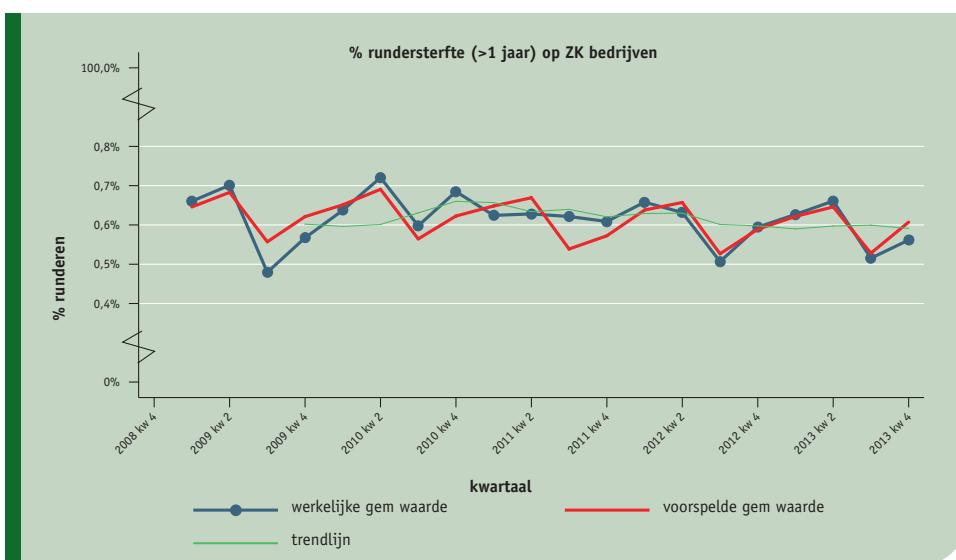
Rundersterfte (> 1 jaar) op melkvee- en zoogkoebedrijven laat een gunstige trend zien.

Melkveebedrijven

Het sterftepercentage van runderen >1 jaar op melkveebedrijven in het vierde kwartaal van 2013 is 0,70%. Dit is een kleine daling en het sterftepercentage blijft daarmee binnen de normale variatie die in de hele geanalyseerde periode van vijf jaar is waargenomen.

Zoogkoebedrijven

Het percentage sterfte van rundvee (>1 jaar) op zoogkoebedrijven is de laatste jaren licht gedaald (zie grafiek). In het vierde kwartaal van 2013 stierf gemiddeld 0,56% van de zoogkoeien.

Diergezondheidssituatie in Nederland

DIERZIEKTE	SITUATIE NEDERLAND	Resultaat monitoring Eerste kwartaal 2014
MKZ	Officieel vrij sinds 2001, laatste regionale uitbraken in 1986 en 2001.	Geen bijzonderheden.
Tuberculose	Officieel vrij sinds 1999.	Geen bijzonderheden.
Miltvuur	Niet aangetoond sinds 1994.	Geen bijzonderheden.
Rabiës	Officieel vrij sinds 2012.	Geen bijzonderheden.
Aujeszky	Officieel vrij sinds 2004.	Geen bijzonderheden.
Brucellose	Officieel vrij sinds 1999.	Bij bewaking in bloedmonsters van verwerpers geen infecties vastgesteld.
Leukose	Officieel vrij sinds 1999.	Bij bewaking via tankmelkonderzoek of bloedmonsters slachtlijnen geen infecties vastgesteld.
BSE	Totaal vanaf 1997 88 BSE gevallen. Sinds 2010 geen gevallen meer vastgesteld.	Geen bijzonderheden.
Bluetongue	Officieel vrij sinds 2012 (alle serotypen).	Geen bijzonderheden.
Leptospirose	99% van de melkveebedrijven heeft de L. hardjo vrije status. Slechts 2% van de niet-melkleverende bedrijven had dieren met afweerstoffen*.	Twee tankmelkomslagen; beide gerelateerd aan buitenlands vee.
Listeriose	Bron meestal slecht geconserveerde graskuil.	Drie keer aangetoond bij verworpen vruchten.
Q fever	65% van de melkveebedrijven afweerstoffen aangetoond*. 11% van de niet-melkleverende bedrijven heeft dieren met afweerstoffen*.	Geen infecties vastgesteld bij verworpen vruchten.
Salmonellose	Alle melkveebedrijven weten status via tankmelkonderzoek Q-lip, 6,7% afweerstoffen aangetoond. 14% van de niet-melkleverende bedrijven had dieren met afweerstoffen*.	Infectie vastgesteld op 478 bedrijven.
Yersiniose	Incidenteel gevonden bij rundvee, met name bij verworpen vruchten.	<i>Yersinia pseudotuberculosis</i> vastgesteld bij één verworpen vrucht.
Dekinfecties	Laatste 10 jaar geen infecties met <i>Campylobacter fetus</i> ssp. <i>venerealis</i> en <i>Trichomonas foetus</i> aangetoond bij bewaking.	Geen infecties vastgesteld.
IBR	44% van de melkveebedrijven IBR vrij of tankmelk onverdacht. 21% van de melkveebedrijven IBR afweerstoffen aangetoond*. 17% van de niet-melkleverende bedrijven had dieren met IBR afweerstoffen*.	0,1% tankmelkomslagen bij IBR vrije bedrijven 0,4% tankmelkomslagen bij IBR tankmelk onverdachte bedrijven. Bij 16% van de 73 UBN's die neusswabs hadden ingestuurd werd veldvirus aangetoond (geen uitbraken op IBR vrije bedrijven).
Paratuberculose	98% van de melkveebedrijven heeft een PPN status; 75% status A. Status niet-melkleverende bedrijven onbekend.	
BCK	Infecties met Ovine herpesvirus type 2 komen incidenteel voor.	Eén infectie aangetoond bij sectie.
Tekenziekten	Teken besmet met <i>Babesia divergens</i> , <i>Anaplasma phagocytophilia</i> en <i>Mycoplasma wenyonii</i> komen voor in NL.	Geen infecties vastgesteld, geen tekenseizoen.
BVD	33% van de melkveebedrijven heeft status BVD virus vrij of tankmelk onverdacht 13% van de melkveebedrijven had een recente BVD virus circulatie* 21% van de niet-melkleverende bedrijven had een recente BVD virus circulatie*.	15% van de BVD vrije bedrijven heeft dieren aangevoerd van bedrijven met een lagere status.
Neosporose	Belangrijke oorzaak van verwerpen.	Infectie aangetoond in 6% van de ingezonden verworpen vruchten.
Leverbot	Infectie aanwezig, ernst afhankelijk van waterstand en regenval.	Infectie vastgesteld in monsters van 161 rundveebedrijven.

*Eindrapport Specifieke Monitoring 2011-2012; prevalentie studie

